

เกี่ยวกับการทำน้ำใช้ด้วยตนเอง และการบำบัดเชื้อโรคในสุขาชั่วคราว

1. ปูนขาวคืออะไร ?

ตอบ ปูนขาว เป็นวัสดุที่ได้จากการเผาหินปูน (แคลเซียมคาร์บอเนต) โดยใช้ความร้อนสูง จะได้เป็นปูนสุก (แคลเซียมออกไซด์, CaO , lime) เมื่อเย็นตัวลงแล้วพรมน้ำให้ชุ่ม ปูนสุกจะทำปฏิกิริยากับน้ำได้เป็น แคลเซียมไฮดรอกไซด์ (Ca(OH)_2) หรือปูนเย็น สามารถใช้ปรับสภาพของดินและน้ำที่เป็นกรด (ทำให้ค่าพีเอชสูงขึ้น) และชะลอการทำงานของจุลินทรีย์ หรือฆ่าจุลินทรีย์ก่อเชื้อโรค

2. ปูนขาว (Ca(OH)_2) แตกต่างจากปูนซีเมนต์ขาว (White Cement) หรือไม่ ?

ตอบ แตกต่างกัน (ไม่เหมือนกัน) โดยปูนซีเมนต์ขาวนั้น จะมีองค์ประกอบของ CaO บางส่วนเท่านั้น (มีองค์ประกอบของแคลเซียมซิลิเกต (CaO-SiO_2) อลูมิเนียมและเหล็กในปูนเม็ด ส่วนผสมอื่น ๆ และองค์ประกอบทำให้สีขาว) โดยปูนซีเมนต์ขาวจะใช้งานเพื่อเสริมเส้นการตกแต่ง และมีความสามารถที่ต่ำกว่าปูนขาวในการฆ่าเชื้อโรค

3. ปูนขาวเพื่อฆ่าเชื้อโรคในสุขาชั่วคราวสามารถหาซื้อได้ที่ใดบ้าง ?

ตอบ สามารถหาซื้อได้ตามร้านอุปกรณ์และวัสดุก่อสร้าง ร้านอุปกรณ์และวัสดุทางการเกษตร และร้านค้าเกี่ยวกับระบบเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งนี้แนะนำให้ใช้ปูนเย็น คือ แคลเซียมไฮดรอกไซด์ Ca(OH)_2 ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความร้อนขณะเดิม

4. แหล่งน้ำที่นำมาทำน้ำใช้ควรเป็นบริเวณใดได้บ้าง ?

ตอบ ควรเป็นแหล่งน้ำที่สะอาด ไม่เน่าเสีย ห่างไกลจากแหล่งสุขา กองขยะ และโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ และไม่ผ่านการปนเปื้อนของสารเคมี นอกจากนี้ เรายังอาจเลือกแหล่งน้ำได้จากการสังเกตความใส (มีความขุ่นต่ำ) รวมถึงการไหลของแหล่งน้ำในบริเวณดังกล่าว (ลดการสะสมสิ่งสกปรก รวมถึงปัญหาเรื่องกลิ่น)

ถาม ตอบ

เกี่ยวกับการทำน้ำใช้ด้วยตนเอง และการนำเชื้อโรคในสุขาชั่วคราว

5. หากหาหยาตพิพคคลอรีนน้ำ 2% ของกรมอนามัยไม่ได้ สามารถใช้สิ่งใดทดแทนได้บ้าง ด้วยปริมาณเท่าใด ?

ตอบ หากหาหยาตพิพคคลอรีนน้ำ 2% ของกรมอนามัยไม่ได้ อาจใช้สารไตรสารหนึ่งเพื่อฆ่าเชื้อโรคแทนคลอรีนน้ำหยาตพิพค ดังนี้

1. ต่างทับทิม (โพแทสเซียมเปอร์แมงกาเนต, $KMnO_4$) ประมาณ 3-5 mg/l ซึ่งอาจเตรียมได้โดยการเตรียมสารละลายต่างทับทิมเข้มข้น 2% จากการละลายต่างทับทิม 2 ช้อนชาลงในน้ำสะอาด 500 มิลลิลิตร จากนั้นหยดสารละลายต่างทับทิมเข้มข้น 2% ลงในน้ำที่ต้องการฆ่าเชื้อโรคในปริมาณ 3-5 หยดต่อน้ำ 1 ลิตร
2. น้ำยาฟอกผ้าขาวสูตรธรรมดาที่ไม่ผสมสีและน้ำหอม (ไม่ใช่น้ำยาล้างห้องน้ำ หรือ ผงซักฟอก) เช่น ไฮเตอร์สูตรธรรมดา ขวดสีฟ้า น้ำยามีลักษณะใส ซึ่งมี โซเดียมไฮโปคลอไรต์ 6% คลอรีน โดยเติมน้ำยาฟอกผ้าขาว 1 หยด ต่อน้ำ 3 ลิตร หรือ ประมาณ 1 มิลลิลิตร (cc) ต่อน้ำ 60 ลิตร เพื่อให้ได้ความเข้มข้นของคลอรีนตามที่กรมอนามัยแนะนำ
3. โซเดียมไดคลอโรไฮไดรเนต (DCCNa) ซึ่งโดยทั่วไปใช้สำหรับการเติมคลอรีนในสระว่ายน้ำ อาจเติมสารดังกล่าวในปริมาณ 4 mg/l หรือ 4 g/m³

6. ต่างทับทิมสามารถหาซื้อได้ที่ใดบ้าง ?

ตอบ ต่างทับทิมสามารถหาซื้อได้ตามร้านขายยาทั่วไป โดยเฉพาะร้านขายยาแผนโบราณ

7. สารส้มสามารถหาซื้อได้ที่ใดบ้าง ?

ตอบ สารส้มสามารถหาซื้อได้ตามร้านขายของชำ ตลาด ร้านขายยาแผนโบราณ และร้านขายยาจีน

8. น้ำใช้ที่ทำขึ้นเองนั้นสามารถนำมาดื่มได้หรือไม่

ตอบ น้ำใช้ที่ทำขึ้นเอง ไม่สามารถดื่มได้

